

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 26 Μαρτίου 2024 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος - Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 19/2/2024 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 237/20-2-2024 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» που εδρεύει στη «...», οδός «...» και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Του «...» που εδρεύει στην «...», οδός «...» και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και με διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει στη «...», οδός «...» και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της απόφασης της αναθέτουσας αρχής με αριθμό πρωτ. «...» και θέμα: «Έγκριση των Πρακτικών της Επιτροπής Αξιολόγησης των Αποτελεσμάτων των Διαγωνισμών και των Διαδικασιών Διαπραγμάτευσης του «...» περί ηλεκτρονικής Αποσφράγισης και ελέγχου των Δικαιολογητικών Συμμετοχής, των Τεχνικών Προσφορών και των Οικονομικών Προσφορών που κατατέθηκαν για τον με αρ. πρωτ. «...» Ανοικτό Ηλεκτρονικό διαγωνισμό κάτω των ορίων για την «...» και κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4412/16 και α) αποδοχή –Απόρριψη των προσφορών των εταιριών που κατατέθηκαν στον ανωτέρω διαγωνισμό, μετά τον έλεγχο κατά περίπτωση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών οικονομικών προσφορών σύμφωνα με τα συνημμένα πρακτικά, β) ανάδειξη προσωρινών αναδόχων σύμφωνα με τα συνημμένα πρακτικά, γ) κλήση των προσωρινών αναδόχων για την

Αριθμός απόφασης: 602/2024

προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης σύμφωνα με την υπ. αρ. πρωτ. «...» (ΑΔΑΜ «...») Διακήρυξη ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού (κάτω των ορίων)», κατά το μέρος που έγιναν δεκτές οι προσφορές της παρεμβαίνουσας και των λοιπών διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων για τα Τμήματα 3 και 5 της σύμβασης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 600,00 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία ποσού 30.576,00 ευρώ των τμημάτων που αποτελούν αντικείμενο της προδικαστικής προσφυγής (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: «...»).
2. Με τη Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής με αριθμό πρωτ.: «...» προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης «...». Η συνολική εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται σε 167.230,80 ευρώ. Το αντικείμενο της σύμβασης υποδιαιρέθηκε σε πέντε (5) τμήματα, με δικαίωμα των οικονομικών φορέων να υποβάλουν προσφορά για ένα (1) ή περισσότερα τμήματα. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις «...» (ΑΔΑΜ: «...») και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α «...». Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση την τιμή και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, η 13η/11/2023.
3. Για το Τμήμα 3 του διαγωνισμού υπέβαλαν παραδεκτά προσφορά τέσσερις (4) οικονομικοί φορείς: 1) «...» (προσφεύγουσα), 2) «...», 3) «...» (παρεμβαίνουσα) και 4) «...».
4. Για το Τμήμα 5 του διαγωνισμού υπέβαλαν παραδεκτά προσφορά τέσσερις (4) οικονομικοί φορείς: 1) «...» (προσφεύγουσα), 2) «...», 3) «...» (παρεμβαίνουσα) και 4) «...».
5. Με τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής επικυρώθηκαν τα πρακτικά αποσφράγισης και αξιολόγησης των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών και οικονομικών

Αριθμός απόφασης: 602/2024

προσφορών, έγιναν δεκτές όλες οι προσφορές και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος για τα Τμήματα 3 και 5 της σύμβασης η προσφεύγουσα «...». Με την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός και στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού για τα παραπάνω τμήματα στην προσφεύγουσα. Οι προσβαλλόμενες κοινοποιήθηκαν στους διαγωνιζόμενους στις 8/2/2024.

6. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (παροχή υπηρεσιών), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, οι κρινόμενες διαφορές διέπονται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 και η ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή, για την άσκηση της οποίας έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις παραδεκτού, μεταξύ των οποίων και το εμπρόθεσμο.

7. Η προσφεύγουσα, ως προσφέρουσα που συμμετέχει παραδεκτά στον διαγωνισμό για όλα τα τμήματα ασκεί την προδικαστική προσφυγή με έννομο συμφέρον προβάλλοντας λόγους απόρριψης των προσφορών των λοιπών διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων.

8. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την προδικαστική προσφυγή στους λοιπούς οικονομικούς φορείς στις 21/2/2024 και υπέβαλε απόψεις επ' αυτής στις 29/2/2024, νόμιμα και εμπρόθεσμα.

9. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε την παρέμβασή της την 1η/3/2024 της νόμιμα, εμπρόθεσμα και με έννομο συμφέρον με αίτημα τη διατήρηση ισχύος των προσβαλλόμενων αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, κατά το μέρος που την αφορούν. Το συμπληρωματικό υπόμνημα της προσφεύγουσας που κατατέθηκε προς αντίκρουση των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας λαμβάνεται υπόψη για την τήρηση της εφαρμοστέας στην ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ διαδικασία αρχής της αντιμωλίας (ΕΑ ΣτΕ 51/2021, ΔΕφΠειρ 43/2022).

10. Η Διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει τόσο τους τρίτους, προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και την αναθέτουσα αρχή, η οποία υποχρεούται να εφαρμόζει τους όρους της (βλ. ΣτΕ 1217/2018, σκ. 5, 2434/2017, σκ. 5, 1086/2015, σκ. 5, 4901/2014, σκ. 8, ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011 και Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν

Αριθμός απόφασης: 602/2024

181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.), ορίζει στις κρίσιμες για την επίλυση της κρινόμενης διαφοράς διατάξεις τα εξής: «1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης. Αντικείμενο της σύμβασης «...» και κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάση τιμής. ... Αναλυτικά «...» παρατίθενται στο Παράρτημα II της παρούσης διακήρυξης. Επισημαίνεται «...». ... Προσφορές θα υποβάλλονται για ένα, για περισσότερα, ή για όλα τα Τμήματα...

1.7 Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης. Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. ...

2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά. Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Αναλυτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης-Τεχνικές Προδιαγραφές” Παράρτημα II της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. Οι οικονομικοί φορείς θα επισυνάψουν υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική Τεχνική προσφορά τους ψηφιακά υπογεγραμμένα σε μορφή .pdf συμπληρωμένο το συν/νο στη παρούσα υπόδειγμα φύλλο συμμόρφωσης του παραρτήματος II της παρούσας που αφορά στα είδη των ομάδων-Τμημάτων για τα οποία υποβάλλεται προσφορά. Επίσης με την ηλεκτρονική τεχνική προσφορά του ο συμμετέχων υποβάλλει ηλεκτρονικά όσα από τα απαιτούμενα έγγραφα που αναφέρονται στις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή. ...

Αριθμός απόφασης: 602/2024

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου 'Οικονομική Προσφορά'/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Τεχνική Προσφορά. 2.4.4.1 Οικονομική προσφορά. Η οικονομική προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.3.1. της παρούσας και σύμφωνα με το Υπόδειγμα Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς (Παράρτημα II) το οποίο οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν για κάθε Τμήμα που επιθυμούν να συμμετέχουν και για κάθε κτίριο ξεχωριστά. Οι Οικονομικοί Φορείς θα υποβάλλουν προσφορά για το Τμήμα ή για τα Τμήματα που επιθυμούν να συμμετέχουν, συμπληρώνοντας για κάθε Τμήμα, τον Πίνακα του Παραρτήματος II του παρόντος. «...». «...». Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το αρθ.22 του Ν.4144/2013, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα εξής: α) «...», β) «...», γ) «...», δ) «...», ε) «...», στ) «...». Επισημαίνεται ότι τα εν λόγω στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου, έχουν συμπεριληφθεί στον πίνακα της Οικονομικής Προσφοράς του Παραρτήματος II του παρόντος (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ) και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η υποβολή τους σε ξεχωριστό αρχείο. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν «...». Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο «...». ... Α. Τιμές. Η τιμή των παρεχόμενων υπηρεσιών θα δίνεται σε ευρώ (€) για κάθε Τμήμα ξεχωριστά. Επισημαίνεται ότι, στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος οι συμμετέχοντες θα συμπληρώσουν την προσφερόμενη τιμή για «...» πλέον ΦΠΑ για κάθε Τμήμα. Καθώς η οικονομική προσφορά δεν έχει αποτυπωθεί στο σύστημα αναλυτικά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο) φάκελο "οικονομική προσφορά" την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ψηφιακά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία σε μορφή pdf (σύμφωνα με τα υποδείγματα του Παραρτήματος II της παρούσας). Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., «...» που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς

Αριθμός απόφασης: 602/2024

ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο άρθρο 1.3 της παρούσας Διακήρυξης. ...

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από απαραίτατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας. ...

3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών. 3.1.2.1 Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων. ... Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της 'Επικοινωνίας' του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016. Εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, η προσφορά απορρίπτεται ως μη κανονική. Σε κάθε περίπτωση η αναθέτουσα αρχή ενσωματώνει τις σχετικές εξηγήσεις σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και την αποδοχή ή όχι των σχετικών εξηγήσεων εκ μέρους των προσφερόντων στην κατωτέρω ενιαία απόφαση. ...

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

Αριθμός απόφασης: 602/2024

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ. ΜΕΡΟΣ Α. «...». Για όλα τα Τμήματα, «...».
... Β. ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ. Απαραίτητα και με ποινή αποκλεισμού από την περαιτέρω αξιολόγηση, οι υποψήφιοι Ανάδοχοι πρέπει στην προσφορά τους να καταθέσουν το παρόν έντυπο, στο οποίο θα απαντούν τεκμηριωμένα για το σύνολο των απαιτήσεων, με παραπομπές σε σχετικά τεκμηριωτικά έγγραφα που θα επισυνάπτονται. ... Στη Στήλη 'ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ' περιγράφονται αναλυτικά οι αντίστοιχοι τεχνικοί όροι, υποχρεώσεις ή επεξηγήσεις για τα οποία θα πρέπει να δοθούν αντίστοιχες απαντήσεις. Στη στήλη 'ΑΠΑΙΤΗΣΗ' έχει συμπληρωθεί η λέξη 'ΝΑΙ' και η αντίστοιχη προδιαγραφή είναι υποχρεωτική για τον προσφέροντα, θεωρούμενη ως απαραίτος όρος σύμφωνα με την παρούσα Διακήρυξη. Στη στήλη 'ΑΠΑΝΤΗΣΗ' σημειώνεται η απάντηση του προσφέροντος που έχει τη μορφή ΝΑΙ/ΟΧΙ εάν η αντίστοιχη προδιαγραφή πληρούται ή όχι από την Προσφορά. Στη στήλη 'ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ' θα καταγραφεί η σαφής παραπομπή σε Παράρτημα της Τεχνικής Προσφοράς το οποίο θα περιλαμβάνει αναλυτικές τεχνικές περιγραφές του εξοπλισμού ή των υπηρεσιών ή αριθμημένα Τεχνικά Φυλλάδια κλπ., που κατά την κρίση του προσφέροντος τεκμηριώνουν τα στοιχεία των απαντήσεων στις τεχνικές προδιαγραφές. Είναι ιδιαίτερα επιθυμητή η πληρέστερη συμπλήρωση των παραπομπών, οι οποίες πρέπει να είναι κατά το δυνατόν συγκεκριμένες (π.χ. Τεχνικό Φυλλάδιο 3, Σελ. 4 Παράγραφος 4, κ.λπ.). Αντίστοιχα στο τεχνικό φυλλάδιο ή στη σχετική αναφορά, μεθοδολογικό εργαλείο, τεχνική κτλ. θα υπογραμμιστεί το σημείο που τεκμηριώνει τη συμφωνία ή την υπερκάλυψη και θα σημειωθεί η αντίστοιχη τεχνική προδιαγραφή (π.χ. Προδ. Κ.1)».

11. Με τον **πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα «...» έπρεπε να απορριφθεί, διότι, κατά παράβαση του οικείου όρου της Διακήρυξης, δεν υπέβαλε με την προσφορά της υπεύθυνη δήλωση σχετικά με «...».

12. Από τον συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων των άρθρων 2.4.3.2 και 2.4.6 της Διακήρυξης και των όρων του Παραρτήματος II προκύπτει ότι απορρίπτεται προσφορά, η οποία, είτε δεν έχει το περιεχόμενο που ορίζεται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 2.4.3.2 αυτής, σύμφωνα με το οποίο στον υποφάκελο τεχνικής προσφοράς περιλαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα από τους όρους του Παραρτήματος έγγραφα, είτε περιέχει ελλείψεις που δεν επιδέχονται

Αριθμός απόφασης: 602/2024

συμπλήρωση ή διόρθωση σύμφωνα με το άρθρο 3.1.2.1 της Διακήρυξης. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον οικείο όρο του Παραρτήματος II, ««...».

13. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, η «...» δεν υπέβαλε με τον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς την παραπάνω υπεύθυνη δήλωση σχετικά με «...». Στις 20/12/2023 η αναθέτουσα αρχή κάλεσε τον παραπάνω οικονομικό φορέα να συμπληρώσει της ελλείπουσα υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 102 ν. 4412/2016 και η τελευταία την υπέβαλε στις 31/12/2023.

14. Με τα παραπάνω δεδομένα και ενόψει όσων έγιναν δεκτά παραπάνω, η προσφορά της «...» ήταν απορριπτέα, διότι δεν υπέβαλε την απαιτούμενη από τον προπαρατεθέντα όρο του φύλλου συμμόρφωσης του Παραρτήματος II της Διακήρυξης υπεύθυνη δήλωση σχετικά με «...». Ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής ότι η διαπιστωθείσα πλημμέλεια της προσφοράς της ήταν ιάσιμη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 ν. 4412/2016, είναι απορριπτέος, διότι, κατά την έννοια των οικείων διατάξεων του άρθρου 102 ν. 4412/2016, όπως αυτές ερμηνεύθηκαν από τα αρμόδια Δικαστήρια και μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις του άρθρου 42 Ν. 4782/2022 (βλ. ΣΤΕ 1894/2022, 1553/2022, 725/2022), **είναι επιτρεπτή, μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, η συμπλήρωση ή διευκρίνιση νομίμως κατ' αρχήν υποβληθεισών προσφορών, όχι όμως και η προσκόμιση για πρώτη φορά μη υποβληθέντων στοιχείων που απαιτούνταν από τη Διακήρυξη** (βλ. ΣΤΕ 1894/2022, 2514/2022, σκ. 22, απόφαση ΔΕΕ μειζ. της 7.9.2021, C-927/19, Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras, σκ. 93, με την οποία ερμηνεύεται το ισχύον άρθρο 56 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ). Κατά συνέπεια, **ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.**

15. Με τον **τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσφορά της «...» έπρεπε να απορριφθεί, για τον λόγο ότι το υπολογισθέν «...» υπολείπεται του νόμιμου, διότι ο παραπάνω οικονομικός φορέας δεν υπολόγισε το «...», κατά το οποίο, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, πρόκειται να εκτελεστεί η υπό ανάθεση σύμβαση. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι για «...», αλλά οι παραπάνω οικονομικοί φορείς το υπολόγισαν στη βάση «...», με αποτέλεσμα το τελικό ποσό να υπολείπεται του νόμιμου.

16. Σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις των άρθρων 1.3 και 6.2 της

Αριθμός απόφασης: 602/2024

Διακήρυξης, η διάρκεια της σύμβαση της ορίζεται «...» από την υπογραφή της, με «...». Ειδικότερα, στην προκείμενη περίπτωση το άρθρο 6.2 της Διακήρυξης δεν προσδιορίζει συγκεκριμένα το ημερολογιακό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης, παρά μόνο ορίζει ρητά και με σαφήνεια ότι η αρχική διάρκειά της θα είναι «...» και ότι, σε κάθε περίπτωση, δηλαδή ακόμη και εάν ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός, η εκτέλεση της σύμβασης δεν θα αρχίσει νωρίτερα από τις 31/3/2024, οπότε «...». Με αυτό το δεδομένο, δεν μπορούσε να οριστεί εκ των προτέρων η ημερομηνία έναρξης της σύμβασης και, ως εκ τούτου, οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς όφειλαν – αλλά και αρκούσε – να λάβουν υπόψη τους για την κατάρτιση των οικονομικών προσφορών τους, την αρχική «...» συμβατική διάρκεια, χωρίς αυτή να προσδιορίζεται ημερολογιακά (πρβλ. ΔΕφΘεσ/νίκης 319/2023 και ΔΕφΑΘ 60/2023, ΕΑΔΗΣΥ 1873/2023, σκ. 28, 809/2023, σκ. 16-18, 1318,1319/2022, 797/2023, 798/2023, *a contrario*, όλες σε περιπτώσεις που το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού προέβλεπε ρητά το ημερολογιακό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης για την κατάρτιση της οικονομικής προσφοράς). Ενόψει δε της έλλειψης ρητού προσδιορισμού του ημερολογιακού διαστήματος εκτέλεσης της σύμβασης και της έλλειψης οδηγίας περί κατάρτισης των οικονομικών προσφορών για συγκεκριμένο ημερολογιακό διάστημα, το γεγονός ότι «...» της αναθέτουσας αρχής διασφαλιζόταν μέχρι της 31/3/2024 είναι νομικά αδιάφορο ως προς τον ακριβή χρόνο έναρξης της υπό ανάθεση σύμβασης (βλ. ΔΕφΘεσ/νίκης 437/2022 που ακύρωσε την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ με αριθμό 600/2022).

17. Ενόψει όσων κρίθηκαν στις προηγούμενες σκέψεις, ο κρινόμενος λόγος είναι απορριπτέος, διότι στηρίζεται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι οι οικονομικοί φορείς όφειλαν να καταρτίσουν τις προσφορές τους με έναρξη από την επομένη της λήξης των υφιστάμενων συμβάσεων «...», ήτοι από την 1η/4/2024 και οι προσφορές που δεν καταρτίστηκαν με αυτό το δεδομένο ήταν απαράδεκτες και απορριπτέες. Όμως, από κανένα στοιχείο της Διακήρυξης δεν προκύπτει υποχρέωση των οικονομικών φορέων να καταρτίσουν τις προσφορές τους με βάση τις ιδιαιτερότητες του «...» «...». Κατά συνέπεια, **ο τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

18. Με τον τέταρτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η παρεμβαίνουσα «...», κατά παράβαση του άρθρου 2.4.4 της Διακήρυξης και του άρθρου 68 ν. 3863/2010, υπολόγισε «...» για την εκτέλεση

Αριθμός απόφασης: 602/2024

των υπηρεσιών του Τμήματος 3 της σύμβασης για «...» και «...» για τις υπηρεσίες του Τμήματος 5 της σύμβασης. Κατά τους ισχυρισμούς της, «...» του παρεμβαίνοντος δεν είναι εύλογο, αλλά αντίθετα εξομοιώνεται με μηδενικό, με αποτέλεσμα να μην ικανοποιείται ο σκοπός των παραπάνω διατάξεων.

19. Από τους προπαρατεθέντες όρους της Διακήρυξης, σε συνδυασμό με το εφαρμοστέο στην προκείμενη σύμβαση άρθρο 68 ν. 3863/2010, προκύπτει ότι απορρίπτεται ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου, η οποία δεν καλύπτει το «...», περαιτέρω δε, η οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου πρέπει να περιλαμβάνει και το «...», καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (πρβλ ΕΑ ΣΤΕ 108/2014, σκ. 6, 328/2013, σκ. 6, ΔΕφΑθ 86/2019, σκ. 8 και 11, 1815/2019 κ.α.) Τα δε προσδιοριστικά στοιχεία που επιδρούν στη διαμόρφωση του ύψους του «...» δεν ορίζονται στο οικείο νομοθετικό πλαίσιο, καθόσον ο καθορισμός τους ανάγεται στην ευχέρεια του διαγωνιζόμενου να οργανώνει κατά τρόπο θεμιτό την άσκηση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, που σχετίζεται με τη δυναμικότητα της επιχείρησής του, τον επιχειρηματικό κίνδυνο που αναλαμβάνει και τις επιχειρηματικές προσδοκίες του κατά τον κρίσιμο, κατά περίπτωση, χρόνο (ΔΕφΑθ 691/2022).

20. Στην προκείμενη περίπτωση, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας καταλείπει κάποιο περιθώριο κέρδους. Η παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι διαμόρφωσε την οικονομική της προσφορά θεωρώντας ως κέρδος και την προβολή της από «...» στην αναθέτουσα αρχή καθώς και την αύξηση του πελατολογίου της, ήτοι την αποκόμιση και αΰλου οφέλους, πλέον του υλικού. Ενόψει των παραπάνω και με δεδομένο ότι σε κάθε περίπτωση η παρεμβαίνουσα υπολόγισε κάποιο εργολαβικό κέρδος από την εκτέλεση της σύμβασης (ποσού «...» για το Τμήμα 3 και «...» για το Τμήμα 5), η προσφορά της δεν μπορεί να θεωρηθεί απαράδεκτη – όπως αβάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα - διότι αυτή δεν συνίσταται αποκλειστικά στο «...», ώστε να υφίσταται κίνδυνος μη κάλυψης του τελευταίου κατά παράβαση του άρθρου 68 ν. 3863/2010, ενώ ο προσδιορισμός μεγαλύτερου ή μικρότερου εργολαβικού κέρδους ανάγεται στην επιχειρηματική της ελευθερία (πρβλ. ΕΑΔΗΣΥ 379/2024, 532/2022). **Κατά συνέπεια, ο τέταρτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

21. Με τον πέμπτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα

Αριθμός απόφασης: 602/2024

προβάλλει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας «...» έπρεπε να απορριφθεί, διότι υπολείπεται του νόμιμου «...», ως προς «...». Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η παρεμβαίνουσα έχει υπολογίσει «...», ενώ η «...». Επομένως, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, για «...» και άρα, οι «...» από όσες έχουν υπολογίσει οι παραπάνω οικονομικοί φορείς, με αποτέλεσμα οι προσφορές τους να υπολείπονται «...».

22. Οι όροι του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης ορίζουν τα εξής σχετικά με το προσωπικό του αναδόχου: *«Ο Ανάδοχος υποχρεούται να «...». Για την εκτέλεση του «...», ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιεί «...». Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεριμνήσει ώστε «...». Ο Ανάδοχος υποχρεούται να «...». Ο Ανάδοχος υποχρεούται να «...». Ο Ανάδοχος υποχρεούται να «...»».*

23. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος, διότι δεν βρίσκει έρεισμα στους προπαρατεθέντες όρους της Διακήρυξης σε σχέση με «...», αφού από κανέναν από αυτούς δεν προκύπτει υποχρέωση του αναδόχου να «...». Εξάλλου, η επιλογή αυτή της παρεμβαίνουσας δεν παραβιάζει οποιαδήποτε άλλη νομοθετική ή κανονιστική διάταξη, ούτε η προσφεύγουσα επικαλείται την παραβίαση οποιασδήποτε τέτοιας διάταξης της Διακήρυξης ή του νόμου (βλ. ΕΑΔΗΣΥ 1067/2022, σκ. 16, πρβλ. ΕΑΔΗΣΥ 464/2023, 11,12/2023, σκ. 18-19). Κατά συνέπεια, ο **πέμπτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

24. Με τον **έκτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα προβάλλει ότι οι προσφορές της παρεμβαίνουσας «...» και της «...», κατά παράβαση των άρθρων 211 και 216 πδ 80/2022, υπολόγισαν «...». Κατά τους ισχυρισμούς της, ο υπολογισμός «...», συνεπάγεται εκ των προτέρων αποκλεισμό του δικαιώματος των «...», πράγμα ανεπίτρεπτο, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις της «...». Εξάλλου, κατά τους ισχυρισμούς της, σύμφωνα με το άρθρο 216 του πδ 80/2022, οποιαδήποτε συμφωνία «...» είναι ανεπίτρεπτη και θεωρείται ανυπόστατη από τον νόμο.

25. Από τις διατάξεις της Διακήρυξης δεν απαιτείται ρητά συγκεκριμένος τρόπος υπολογισμού του «...» και κατά συνέπεια, εναπόκειται στην επιλογή του διαγωνιζόμενου οικονομικού φορέα να διαμορφώσει την οικονομική προσφορά του για «...» για την εκτέλεση της σύμβασης. Η δε προσφορά καθίσταται απορριπτέα μόνον εφόσον δεν είναι σύμφωνη με «...». Και τούτο, διότι η δυνατότητα των οικονομικών φορέων να διαμορφώνουν τις οικονομικές τους

Αριθμός απόφασης: 602/2024

προσφορές κατά τρόπο ανταγωνιστικό, υπό την προϋπόθεση της «...», είναι σύμφυτη με την επιχειρηματική τους ελευθερία και, επιπρόσθετα εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, ιδίως όταν κριτήριο ανάθεσης είναι, όπως στην προκείμενη περίπτωση, η χαμηλότερη τιμή (πρβλ. ΕΑΣΤΕ 272/2008 σκ. 6).

26. Στην προκείμενη περίπτωση, από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού προκύπτει ότι:

A) Η «...», στο αρχείο «...».

B) Η «...» στον πίνακα «...».

27. Από τα παραπάνω στοιχεία των προσφορών του «...» και της «...» δεν προκύπτει, ούτε συνάγεται άρνησή τους να «...», όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Εξάλλου, νόμιμα υπολόγισαν οι παραπάνω οικονομικοί φορείς «...», σε περίπτωση «...», ενόψει του ενδεχομένου να μην υποβληθεί από αυτούς «...», χωρίς από αυτό να συνάγεται άνευ ετέρου και εκ των προτέρων «...», να ικανοποιήσουν τα αντίστοιχα αιτήματα, εφόσον υποβληθούν. Άλλωστε, η κατά τον νόμο «...», για «...». Επομένως, είτε λάβουν, είτε όχι την «...», οι «...», ακόμα και στην εκδοχή που υποστηρίζει η προσφεύγουσα, δεν υπολείπεται του νόμιμου (πρβλ. ΔΕΦΑΘ 1675/2023, 596/2023, ΕΑΔΗΣΥ 11,12/2023). Κατά συνέπεια **ο έκτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

28. Σύμφωνα με τη σκέψη 14, έγινε δεκτός λόγος απόρριψης της προσφοράς της «...» για τα Τμήματα 3 και 5 του διαγωνισμού. Η διαπιστωθείσα πλημμέλεια της προσφοράς του παραπάνω οικονομικού φορέα παρέχει αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς του και, επομένως, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών προβαλλόμενων λόγων κατ' αυτού (πρβλ. ΕΑΣΤΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕΦΑΘ 1642/2023 κ.α.).

29. Κατόπιν των παραπάνω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει μερικώς δεκτή, η παρέμβαση να γίνει δεκτή και να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου στην προσφεύγουσα.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη και την συμπροσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Αριθμός απόφασης: 602/2024

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και εκδόθηκε στις 26 Μαρτίου 2024 και εκδόθηκε στις 15 Απριλίου 2024, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ